

Så säkrar vi din tillgång till vatten

Glödande kol tinar tjälen

Allt fler vattenläckor i vår kommun

EU-direktiv skyddar hälsa och miljö

Vattenläckorna ökar i hela Sverige – även i Danderyd

Ledningarna ligger ofta under gatan vilket tyvärr påverkar trafiken i samband med VA-arbeten – både vid akuta och planerade arbeten. Vid sträng kyla används främst kolning (se sid 4) för att snabba på arbetet.

Vattenförsörjning är en av samhällets mest grundläggande funktioner. Därför arbetar vår VA-verksamhet hela tiden både för att hantera akuta problem och modernisera nätet. Att åtgärda läckage har toppprioritet.

Samtidigt ökas reinvesteringarna: gamla rör byts ut, ledningssträckor förnyas och nya tekniska lösningar införs. Målet är att rent, säkert och pålitligt vatten ska fortsätta vara en självklar del av vardagen även för kommande generationer.

Arbetet bakom kulisserna

Tyvärr har antalet vattenläckor ökat de senaste åren både i Sverige generellt och i Danderyds kommun. Stora delar av VA-nätet byggdes under 1950-, 60- och 70-talet. De flesta ledningarna har alltså tjänat

oss i över 50 år – många betydligt längre än planerat. När rör åldras blir de känsligare. Kombinationen av högre belastning, fler anslutna hushåll, förändrat klimat, markrörelser och kraftiga temperaturväxlingar gör att sprickor och brott uppstår allt oftare. Det handlar alltså om ett system som helt enkelt börjar nå slutet av sin tekniska livslängd.

VA-verksamheten är helt avgiftsfinansierad

Allt som rör vatten och avlopp finansieras av VA-taxan, inte av kommunalskatten. Det som betalas via vattenräkningen går direkt till drift, underhåll, reparationer och investeringar i nya ledningar. De ökade satsningarna på förnyelse av ledningsnätet är alltså helt självfinansierade av alla oss som använder tjänsten – med målet att säkra en trygg och stabil vattenförsörjning idag och framöver.

TIPS TILL DIG SOM ABONNENT

Om vattnet behöver stängas av – planerat eller akut – tänk gärna på att:

- tappa upp vatten, t ex i några flaskor, om du hinner innan avstängningen
- stänga alla kranar
- pausa disk- och tvättmaskin
- toaletten kan spolas en gång utan påfyllning
- inte använda maskiner som kräver kontinuerlig vattentillförsel
- spola kallvatten några minuter när vattnet är tillbaka
- öppna dina kranar när vattnet är tillbaka för att få ut luft ur systemet
- missfärgat vatten är vanligt direkt efter en avstängning – låt det rinna tills det är klart igen.

Aktuell information om avbrott publiceras alltid på danderyd.se. Anmäl dig gärna till vår SMS-tjänst så får du direktmeddelanden om ditt område berörs.

VID VATTENLÄCKOR – SÅ ARBETAR

VI INOM DANDERYDS KOMMUN

När en läcka uppstår behöver åtgärder sättas in omedelbart. Vårt VA-team mobiliseras direkt och arbetar enligt en väl inarbetad rutin:

1. Störningen lokaliseras – ofta med hjälp av observationer från allmänheten och sedan läcksökning med spårningsutrustning.
2. Rätt ledning stryps för att minimera vattenförlust, skador på egendom och skapa ett säkrare arbetsområde.
3. Gatan behöver grävas upp och läckan åtgärdas – ofta med kort varsel. Det kan påverka både trafik och framkomlighet.
4. Skadan åtgärdas på det sätt som är mest långsiktigt hållbart, inte enbart snabbast.
5. Vattnet återställs så snart det kan göras riskfritt.
6. Kvaliteten säkerställs innan läckan betraktas som helt åtgärdad.

Bästa Danderydsbo

Vi på VA-avdelningen arbetar ständigt för att alla abonnenter ska ha tillgång till vatten. Tyvärr händer det att vattenläckor uppstår på våra ledningar. Då kan det bli dåligt tryck och i värsta fall försvinner vattnet helt. När detta inträffar arbetar driftteknikerna hårt för att lokalisera och laga läckan, vilket förstås kan ske alla tidpunkter på året. För att kunna gräva på vintern behöver vi ibland kyla – vad det är berättar vi om på sidan 4. Oavsett vilka metoder vi använder när vi lagar läckor kan du vara säker på att vi gör det med högsta prioritet för att du som abonnent snabbt ska få tillbaka vattnet.

Med vänliga hälsningar
David Johannesson
VA-Avfallschef

EU-DIREKTIV FÖR HÄLSA OCH MILJÖ

Visste du att dricksvatten kostar bara ca 3 öre per liter – så för ca 1 öre kan du fylla ett rejält dricksglas med ett av världens mest kontrollerade livsmedel, direkt ur kranen. Sedan 2024 gäller EU:s nya dricks-vattendirektiv med skärpta kvalitetskrav, striktare materialregler och ökad riskbaserad kontroll från källa till kran. Inom Danderyds kommun är vattnet du tappar ur din kran idag inte bara billigt, utan även högkvalitativt och kontrollerat. Här är några av de viktigaste egenskaperna:

Hårdhet: Medelhårt (5–6 dH). Lagom för att vara skonsamt mot både hud och maskiner.

pH-värde: 8,2–8,4. Ett svagt basiskt vatten, stabilt och bra för ledningsnätet.

Fluoridhalt: Mycket låg (< 0,20 mg/l). Låga halter, långt under gränsvärdena och helt säkert att dricka.

Klorhalt: Låg. Precis den nivå som krävs för att säkerställa ett tryggt vatten – utan att negativt påverka smaken.

Alkalinitet: ca 70 mg HCO₃/l. Bidrar till ett stabilt pH. Hjälper till att skydda ledningarna.

Kolning vid akuta VA-insatser vintertid

När till exempel en vattenledning går sönder vintertid behöver marken ofta grävas upp omedelbart. Men tjälen kan ibland nå ända ner till 1,5 meter – vilket försvårar arbetet. För att snabbt göra marken grävbar använder vi ibland kolbaserad tjältining tills den frusna marken blivit mjuk nog att schakta i. 80–100 cm mark kan ofta tinas på ca 12–14 timmar, vilket är betydligt snabbare än med flera andra tekniker. Kolning är därför suveränt när vattenläckor måste åtgärdas snabbt.

Så utförs koltining på gata

1/ Snön skottas undan så värmen leds ner i marken. 2/ Tjältiningskol läggs ut i en glödbädd. 3/ Tjältiningsplåtar i stål placeras ovanpå. De håller värmen på plats och hindrar gatan från nedsotning. 4/ Efter 12–14 timmar är marken så pass tinad att grävmaskinen kan börja jobba.

Marken tinas med glödande kol vid ett akut VA-arbete på Agantyrvägen i Djursholm.

DÄRFÖR ANVÄNDS KOLTINING

- Fungerar snabbt – överlägset vid problem i och runt vägar då alla påverkas under mycket kortare tid. Uppnår arbetbart djup på under ett dygn. Oberoende av el eller dieseldrivna aggregat som kan påverkas av kyla.
- En glödande kolbädd ger stabil värme oavsett väder. Allt som behövs är kol, plåtar och avspärningar. Det gör metoden flexibel och lätt att använda även i trånga villaområden.

Visste du att

De senaste åren har reglerna ändrats så vissa byggnadsåtgärder har gått från bygglovspliktiga till bygglovsfria. Kommunen ska dock fortfarande ta ut VA-avgifter vid fastighetsförändringar eftersom VA-taxan grundas på de faktiska förhållandena på fastigheten. Avgift debiteras vid bland annat till- eller ombyggnation, nya våningsplan, ny byggnadsarea samt ändrad tomtyta. Avgiftsskyldigheten inträffar vid själva förändringen – och är inte beroende av om åtgärden kräver bygglov eller inte.

VÄLKOMMEN ATT KONTAKTA OSS

– angående felanmälan • lukt och smak på vattnet • vattenkvalitet • stopp i avlopp
• stängning av servis • vattenläckor
• fakturafrågor • taxa för vatten och avlopp
• avläsning vattenmätare • vattenförbrukning:

SOLÖR – KUNDTJÄNST DANDERYD

Tel: 08-568 912 90 (vardagar kl 9–16).

Vid akuta frågor övrig tid kopplas du vidare till vår driftcentral.

E-post: kundtjanstdanderyd@solorbioenergi.com

Webb: solorbioenergi.se

– angående anslutningsärenden och anläggningsavgifter:

DANDERYDS KOMMUN

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Box 74, 182 11 Danderyd

Tel: 08-568 910 00

E-post: kontakt@danderyd.se

Webb: Danderyd.se